

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Agenda Dioecesis Paderbornensis Rituali Romano
accommodata**

Hermann Werner <Paderborn, Bischof>

Paderbornæ, 1753

Ordo ministrandi Sacramentum Pœnitentiæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36023

De Sacramento Pœnitentia.

Postea accipit ambas ampullas Olei & Chrismatis, & de utroq; simul in modum Crucis in fundendo dicit.

Commixtio Chrismatis sanctificationis, & Olei unctionis, & aquæ baptismatis, pariter fiat, in nomine Patris, [†] & Filii, [†] & Spiritus [†] sancti. **R.** Amen.

Tum depositis ampullis, dextrâ manu oleum sanctum & chrisma infusum miscet cum aqua & spargit per totum fontem. Deinde manum detergit, baptizandos baptizat. Si neminem baptizat, statim manus abluat, ablutio fundatur in Sacerarium.

DE SACRAMENTO CONFIRMATIONIS.

Cum materia, forma, ordo, & ritus hujus Sacramenti Episcopum, veluti Ministrum hujus concernat, hic de his nihil ponitur nisi quod Parochi Confirmationis Sacramentum, ejusq; effectum, gratiam scilicet maiorem ad resistendum Diabolo & temptationibus suis diligenter explicit, ut & in statu gratia suscipiatur. Curabunt etiam, ut omnia tam Confirmatorum, quam parentum & patrinorum nomina exactè notentur, quatenus confirmationis testimonia dare valeant; & de cognitione spirituali inter confirmatum ejusq; Parentes, & Patrimum contracta cognoscere. Et si forte contingat, quedam inveniri, qui hoc impedimento posito, nihilominus matrimonium contrahere vellent, Parochi desuper Superiorum loci informare valeant.

Fascia post triduum solvatur & detergatur frons, fasciaq; comburatur.

DE SACRAMENTO POENITENTIAE.

Pœnitentia Sacramentum, relapsis post baptismum unicum salutis remedium, à Sacerdote proprio, vel alio ad id delegato, & ab Ordinario antecedenter approbato, tanto administretur accuratius, quanto petitur frequentius; ne vel ignorantia Ministri, vel nimia facilitate à quibusvis casibus absolvendi vilescat, vel nimia hæsitatione & scrupulandi mora fiat exosum.

Materia ejus remota sunt peccata, proxima vero actus pœnitentis. Minister solus Sacerdos habens jurisdictionem ordinariam vel delegatam, at in periculo mortis quivis Sacerdos à quibusvis peccatis absolvere potest. Forma vero est. **Ego te abservo à peccatis tuis, In nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti, Amen.**

Cætera antecedentia & subsequentia sunt tantum requisita ad solemnitatem, non vero ad necessitatem Sacramenti.

Prudentiam & scientiam hic requisitam assiduis ad Deum precibus & studio continuo Minister sibi acquirat, ut de quovis animi morbo debite judicare, & convenientia media prescribere valeat, ne tanquam imperitus medicus medicinam omnibus unam prescribat, vel ut est vice Dei Judex, in ferenda scientia aberret. Peritos itaq; sèpè consulat, & Autores de casibus conscientiae tractantes diligenter evolvat. Memineritq; in omnibus arctissimi sigilli secretæ confessionis, ut sub perpetuo silentio accepta custodiat.

Calus summo Pontifici & Ordinario loci reservatos, suaq; Ecclesiæ constitutiones sciatis, & diligenter observet, sicut & omnem doctrinam hujus Sacramenti, & alia ad ejus administrationem necessaria.

Ordo ministrandi Sacramentum Pœnitentia.

Sacerdos ad audiendum confessionem vocatus, promptum facilemq; se præbeat; ac prius quam ad audiendam confessionem accedat, si tempus suppetat, ad hoc ministerium rectè sanctèq; obeundum, divinum auxilium piis precibus implorabit.

In Ecclesiis, non autem in privatis ædibus confessiones audiat, nisi ex causâ rationabili, quæ cum inciderit, studeat tamen id decenti ac patenti loco præstare.

Habeat in Ecclesia sedem confessionalem, in qua sacras confessiones excipiat: quæ sedes patenti, conspicuo, & apto loco Ecclesiæ posita, cruce perforata inter pœnitentem & Sacerdotem sit instructa.

Superpelliceo & stola violacei coloris utatur, si id tempus vel loci consuetudo ita ferat:

Pœ-

Pœnitens, si opus fuerit, admoneatur, ut qua debet humilitate mentis & habitus accedit, flexis genibus signo crucis se muniat.

Mox (nisi aliter notus fuerit) confessarius inquirat, an sit subditus suæ jurisdictioni, an conjugatus, quando ultimo confessus, an in confessione præcedenti vel aliâ quâdam aliquid scienter omisum, quod nondum sit confessus, an priorem pœnitentiam absolverit, conscientiam bene discusserit.

Quodsi pœnitens aliqua censura, vel casu reservato sit ligatus, à quo ipse non possit absolvere, non absolvat, nisi prius obtentâ facultate à superiori.

Casus in hac Diœcesi Paderbornensi Episcopo reservati sunt sequentes,

1. Crimen incendiarii.
2. Sacrilega calicum & Monstrantiarum ex Ecclesia surreptio.
3. Homicidium & infanticidium tam prolixi natæ quam fœtus animati.
4. Incestus in primo gradu & congressus cum Moniali.
5. Sodomia & cum brutis congressio.
6. Defloratio violenta virginum & earundem raptus.
7. Omne explicitum cum Dæmonie pactum & grave per veneficium illatum damnum, reliquos de jure summo Pontifici & Episcopis reservatos casus ex auctoribus casuum recognoscant.

Si vero confessarius, pro personarum qualitate cognoverit pœnitentem ignorare Christianæ fidei rudimenta, si tempus suffpetat, cum brevitè instruat de articulis fidei, & aliis ad salutem cogniti necessariis, & ignorantiam ejus corripiat, illumq; admoneat, ut ea post modum diligenter addiscat.

Tum pœnitens confessionem generalem latina vel vulgari lingua dicat, scil: Confiteor vel saltē utatur his verbis.

Confiteor Deo omnipotenti, omnibus sanctis & tibi Pater.

Ich bekenne vor Gott dem Allmächtigen, allen lieben Heiligen und euch daß ich sc.

Peccata sua deinde confiteatur; adjuvante, quotiescumq; opus fuerit, Sacerdote, qui confidentem non reprehenderet, nisi finita confessione, ut dicetur; neq; interpellabit, nisi opus fuerit aliquid melius intelligere: proinde fiduciam ei præbeat, & humanitè suggerat, ut omnia peccata sua ritè & integrè confiteatur, remotâ stultâ illâ quorundam verecundiâ, qua præpediti, suadente Diabolo, peccata confiteri non audent.

Si Pœnitens numerum, species, & circumstantias peccatorum explicatu necessarias, non expresserit, eum Sacerdos prudentè interroget, ut quantum novit, vel tempus saltē peccati, si aliter nequeat, explicet.

Caveat verò, ne curiosis aut inutilibus interrogationibus quemquam detineat, præsternim juniores utriusq; sexus; vel alios, de eo, quod ignorant, imprudentè interroget, ne scandalum patientur, indeq; peccare discant.

Demum auditâ confessione, perpendens peccatorum, quæ ille admisit, magnitudinem ac multitudinem, pro eorum gravitate, ac pœnitentis conditione, opportunas correptiones, ac monitiones, prout opus esse viderit, paternâ charitate adhibebit, & ad dolorem, & contritionem efficacibus verbis adducere conabitur, atq; ad vitam emendandam, ac melius instituendam inducit, remediaq; peccatorum tradet.

Postremo datâ & præmissâ tali instruzione, salutarem & convenientem satisfactionem, quantum spiritus & prudentia luggererit, injungat, habitâ ratione status, conditionis, sexus, ætatis, & dispositionis pœnitentium. neq; semp̄ maximam pro mortalibus pœnitentiam injungat, ne infirmiores deterreat, neq; passim pro gravibus levissimas pœnitentias imponat, ne si fortè peccatis conniveat, alienorum peccatorum particeps efficiatur. Id verò ante oculos habeat, ut satisfactio non sit tantum ad novæ vitæ remedium, & infirmitatis medicamentum, sed etiam ad præteriorum peccatorum castigationem.

Quare curet, quantum fieri potest, ut contrarias peccatis pœnitentias injungat: veluti, avaris elemolynas, libidinosis jejunia, vel alias carnis afflictiones; superbis humilitatis offi-

cia, desidiosis devotionis studia. Rarius autem vel serius confiteantibus, vel in peccata facile residentibus, utilissimum fuerit Consulere, ut sacerdotem, puta semel in mente, vel certis diebus solemnibus confiteantur, & si expediat, communicent.

Penitentias pecuniarias sibi ipsi Sacerdos, non applicet: neque a penitentibus quicquam tanquam ministerii sui premium petat vel accipiat.

Pro peccatis occultis, quantumvis gravibus, manifestam penitentiam non imponat.

Videat autem diligenter Sacerdos, quando, & quibus conferenda vel neganda, vel differenda sit absolutio, ne absolvat eos, qui talis beneficij sunt incapaces: quales sunt, qui nulla dant signa doloris, qui odia & iuimicitias deponere, aut aliena, si possint, restituere, aut proximam peccandi occasionem deferere, aut alio modo peccata derelinquere, & vitam in melius emendare nolunt; aut qui publicum Scandalum dederunt, nisi publice satisfaciant, & scandalum tollant; neque etiam eos absolvat, quorum peccata sunt superioribus reservata.

Si vero quis confiteatur in periculo mortis constitutus, absolvendus est ab omnibus peccatis, & censuris, quantumvis reservatis (cessat enim tunc omnis reservatio) sed prius, si potest, cui debet, satisfaciat: ac si periculum evaserit, & aliqua ratione superiori, a quo alias esset absolvendus, se sistere teneatur, cum primum poterit, coram eo se sistat, quicquid debet, praestiturus.

Quod si inter confitendum, vel etiam ante quam incipiat confiteri, vox & loqua ex grum deficiat, nutibus & signis conetur, quo ad fieri poterit, peccata penitentis cognoscere, quibus utcunq; vel in genere, vel in specie cognitis, vel etiam si confitendi desiderium sive pere se, sive per alios ostenderit, absolvendus est.

Meminerit porro Sacerdos, ex grum non esse injungendam gravem, aut laboriosam penitentiam; sed indicendam tantum illam, quam, si convalescet, opportuno tempore peragant. Interim juxta gravitatem morbi, aliquâ oratione, aut levi satisfactione impositâ, & acceptata, absolvantur, pro ut opus fuerit. Cum rudibus, simplicioribus & rusticis studeat ante absolutionem elicere actum contritionis vel attritionis.

FORMA ABSOLUTIONIS.

Cum igitur penitentem absolvere voluerit, injunctâ ei prius, & acceptata salutari penitentia, primò dicet.

Misereatur tui omnipotens Deus, & dimissis peccatis tuis perducat te ad vitam aeternam. Amen.

Dein dextrâ versus penitentem elevata dicit.

Indulgentiam, absolutionem, & remissionem omnium peccatorum tuorum tribuat tibi omnipotens & misericors dominus. Amen.

Dominus noster Jesus Christus te absolvat, & ego auctoritate ipsius te abservo ab omni vinculo excommunicationis, (suspensionis) & interdicti, in quantum possum, & tu indiges.

Deinde.

Ego te abservo a peccatis tuis, In nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti. Amen.

Passio domini nostri Jesu Christi, merita B. Mariæ semper Virginis, & omnium Sanctorum, & quicquid boni feceris, & mali sustinueris, sit tibi in remissionem peccatorum, augmentum gratiae, & premium vitae aeternae. Amen.

In frequentioribus autem & brevioribus confessionibus omitti potest Misereatur, aliquando etiam, si necessitas urgeat, & status penitentis permittat, Dominus noster, sicut & Passio Domini, ut in periculo mortis, vel intercurrente alia improvisa turbatione, & tunc sufficit solum dicere: Ego te absolvō ab omnibus censuris & peccatis tuis, In nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti. Amen.

DE